रामपुर नगरपालिकाको वतावरण तथा विपद् व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४

रामपुर नगरपालिका

रामपुर , पाल्पा

रामपुर नगरपालिकाको वतावरण तथा विपद् व्यवस्थापन कार्यविधि

२०७४

परिच्छेद १

<u>प्रारम्भिक</u>

१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(१)यसको नाम विपद् व्यवस्थापनकार्यविधि २०७४ रहेको छ।

(२)यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुने छ।

२ परिभाषा   विषय वा प्रसगंले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधि मा

क ऐन भन्नाले रामपुरनगरपालिकाको विनियोजन ऐन २०७४ सम्झनु पर्छ।

ख स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार भन्नाले नेपालको संविधान २०७२को भाग १७ को धारा २१४ उपधारा (१) मा व्यावस्था भएवमोजिम नगरकार्यपालिकामा निहित हुने छ भन्ने जनाउछ।

ग प्रमाणिकरण भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१४ उपधारा (५) वमोजिम नगरकार्यपालिकाको नाममा हुने निर्णय वा आदेशसम्वन्धी अधिकारको स्थानीय कानुन वमोजिम हुनेछ भन्ने कुरा वुझाउछ।

घ नगरकार्यपालिका भन्नाले नेपालको संविधान २०७२ भाग १७ को धारा २१४ को उपधारा (३) बमोजिमसंविधान २०७२ अन्यकानुन वमोजिम नगरपालिकाको शासन व्यवस्थाकोसामान्य निर्देशन नियन्त्रण संचालनगर्ने अभिभारा नगर कार्यपालिकाकोहुनेछ ।

ङ नगर कार्यपालिका प्रमुख उप प्रमुख वडा अध्यक्ष सदस्य भन्नाले नेपालको संविधान २०७२ को धारा २१६ को (१) वमोजिम एकजना नगर कार्यपालिका प्रमुख रहने छ र निजको अध्यक्षतामा नगर कार्यपालिका गठन हुने छ त्यसै गरि धारा २१६ उपधारा (२) वमोजिम एक जना उप प्रमुख र प्रत्येक वडामा वडा अध्यक्ष र उपधारा (४) वमोजिम सदस्य रहने भन्ने कुरा जनाउछ।

च स्थानीय व्यवस्थापिकीय अधिकार भन्नाले नेपालको संविधान २०७२ को भाग

१८ को धारा २२१ उपधारा (१)र अनुसुची ८ वमोजिम स्थानीय तहको व्यवस्थापिकीय अधिकार नगर सभामा निहित रहनेछ भन्ने वुझाउछ।

छ नगर सभा भन्नाले नेपालको संविधान २०७२ को भाग १८ धारा २२३ उपधारा (१)अनुसार नगर सभा रहने छ भने उपधारा (२) (३) (४) (५) वमोजिमको प्रकृया द्वारा नगर सभा गठन हुन्छ।

ज संञ्चित कोष भन्नाले नेपालको संविधान २०७२ को भाग १९ को धारा २२९ को उपधारा (१)वमोजिम स्थानीय संञ्चितकोष रहेको छ भन्ने कुरा वुझाउछ।

झ नगरपालिकाको राजस्व र व्यय अनुमान भन्नले नेपालको संविधान २०७२ को धारा २३०को उपधारा (१) वमोजिम नगरपालिकाले प्रत्यक आ व को लागी राजस्व र व्यय अनुमान नगर सभा बाट पारित अर्थ ऐन विनियोजन ऐन वनाइ कार्यान्वयनमाल्याएको भन्ने कुरा वुझाउछ।

ञ विपद् भन्नाले आगलागी, भुकम्प, प्रकृति विपत्ति वाढीपहिरो, अतिवृष्टि, अनवृष्टि,महामारी, डढेलो, खडेरी, दुर्घटना, भुक्षय, पहिरो आदि लाई जनाउछ ।

ट विपद् व्यवस्थापन कोष भन्नाले विपद् भएको अवस्थामा विपद् न्युनिकरण

गराउन राहत उपलव्ध गराउन संकलन गरिएको कोष लाइ सम्झनु पर्दछ।

ठ कार्यविध भन्नाले नेपालको संविधान २०७२ अनुसूची ८ क्र स २० मा विपद व्यवस्थापन लेखिए वमोजिम सो कार्यन्नयनगर्ने विपद् व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४ लाई जनाउछ।

ड कार्ययोजना भन्नाले नगरपालिकाको वार्षिक विनियोजन ऐनमा विपद् व्यवस्थापनको लागि विनियोजित वजेट कार्यविधिअनुसार कार्यन्नयन गर्ने वार्षिक विपद व्यवस्थापन कार्ययोजना वनाउने कुरालाइ वुझाउछ।

ढ विपद् व्यवस्थापन समिति भन्नाले विपद् व्यवस्थापन व्यवस्थित हरपल तत्पर

रहने गरी कार्य तयारी अवस्थामा रहनेउद्देश्य बाट नगर प्रमुखको अध्यक्षतामा गठन भएको समिति सम्झनु पर्दछ।

ण वारुण यन्त्र भन्नाले नगरपालिकामा रहेको आगो निभाउनका लागी तयारी अवस्थामा रहेको यन्त्र वारुण यन्त्र सम्झनु पर्दछ। वारुण यन्त्र सञ्चालनका लागि छुट्टै कार्यविधि वनाइ सञ्चालन गरीनेछ।

त असाध्य रोग भन्नाले मुटु रोग, मृगौला रोग, क्यान्सर र अप्रत्यसित दुर्घटनामा परि अंग भंग वा दिर्घकालिन रोग लाग्ने जनाउछ।

परिच्छेद २

<u>आगोलागी नियन्त्रण सम्वन्धमा</u>

१ बाक्लो वस्ती भएका स्थानहरुमाजस्ता उपकरणहरु जडानकालागी सम्वन्धित निकायमा माग गर्ने ।

२ हरेक वस्तिका घर घरमा दमकल, पानी टेकंर, ट्याक्टर जाने गरी सडक निर्माण गराउने।

३ पानीका पोखरी संरक्षण घर नजिक बाट वग्ने सिंचाइ कुला संरक्षण आधिखोला र अन्य खोलाहरुमा जाने सडकको निर्माणखोलाहरुमा जाने स्थानहरुलाइ संरक्षण गर्ने कुनै पनि भौतिक निर्माण हुन नदिने।

४ ठाउ-ठाउमा सार्वजानिक पानीका धारा हरु वनाउने संरक्षण गरी राख्ने ।

५ वारुण यन्त्र सञ्चालनका लागी तयारी अवस्थामा राख्ने ।

६ वारुण यन्त्र सञ्चालन कार्यविधि वनाइ कार्यन्नयनमा ल्याउने ।

७ आगोलागी बाट वच्न सजग रहन सडक नाटक पर्चापम्पेलेट कार्यक्रम गर्ने ।

८ जंगलहरु डढेलो लाग्न नदिन समयमानै सचेत गराउने ।

९विधुतिय सटका कारण बाट आगोलागी हुन नदिन विधुत प्राधिकरण संग समन्वय गरी रोक थाम गर्ने ।

१० नेपाल संघिय सरकार प्रान्तिय सरकारले तोकेका कार्य हरु गर्ने ।

परिच्छेद ३

भुकम्प सम्वन्धमा

३ - १ नगर क्षेत्र भित्र सुरक्षित घर निर्माणको लागि सम्वन्धीत घरधनीहरुलाइजानकारी मुलक सूचना प्रवाह गर्ने ।

२ भवन निर्माण आचार संहिता र शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड

२०७२प्रभावकारीताका साथकार्यान्नयनमा निरन्तरता दिने ।

३ आउन सक्ने भुकम्प बाट हुने जन धनको क्षतीको अवस्थामा तत्काल उद्धारगर्ने गरी सतर्क रहन सवै व्यवस्था मिलाउने ।

४ केन्द्रिय सरकार र प्रान्तिय सरकारले तोकेका कार्य गर्ने।

परिच्छेद ४

वाढी पहिरो नियन्त्रण सम्वन्धमा

१ खोला नालाहरु नियन्त्रणका लागि सम्वन्धित निकायमा योजना माग गर्ने ।

२ पहिरो जानसक्ने जमिनहरुको पहिचान गरी त्यस्ता जमिनहरुमा वृक्षरोपण गर्न सम्वन्धित निकायमा माग गर्ने ।

३ नया सडक निर्माण हुदा हुन सक्ने भुक्षयी रोकथामका लागी सतर्कता अपनाउने ।

४ कृषक हरु लाइ घासका विरुवा अम्लिसो नियालाका विरुवाहरु लगाउन अभियान गर्ने ।

५ वन संरक्षण, वृक्षरोपण र अनुगमन कार्यमा निरन्तरता दिने ।

६ केन्द्रिय सरकार र प्रान्तिय सरकार बाट तोकिएका कार्य गर्ने ।

७ वायो इञ्जिनियरिङ प्रविधि अपनाउने ।

परिच्छेद ५

असाध्यरोग एव महामारी रोग नियन्त्रण सम्वन्धमा

५ - १ विज्ञहरुको सहयोग लिइ सरुवा रोग तथा विभिन्न महामारी रोग उत्पन्न र फैलन सक्नेस्रोत हरुको पहिचानगरी त्यस्ता स्रोतको निर्मुल गर्ने।

२ पशु पन्छी व्यवसायको रुपमा वस्ति नजिक पाल्न नपाइने साथै अनुमति नलिइ कुनै स्थानमा पाल्न नपाउने सुचना गर्ने ।

३ छाडा भुस्याहा कुकुर हरु लाई नियन्त्रण तथा ब्यवस्थापन गर्ने ।

४ प्राण घातक रोग रोकथाम गर्न जनस्वास्थ्य संग समन्वय गरी जन चेतना मुलक कार्यक्रम चलाउने ।

५ सरुवा रोग, महामारी रोग फैलिएमा जनस्वास्थ्य संग समन्वय गरी रोकथामका लागी आबस्यक कार्य गर्ने ।

६ नगर सरसफाइ कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि वनाइ सञ्चालनमा निरन्तराता दिने ।

७ रोग नियन्त्रणमा आवश्यक औषधि आपुर्तिको व्यवस्था साथै रोग नियन्त्रणको खोपको व्यवस्था गर्न समन्वय गर्ने ।

८ असाध्य रोगहरु जस्तो क्यान्सर, मुटुको रोगअप्रेशन, मृगौला प्रत्यारोपण गर्नपर्ने जस्ता अवस्थामा सक्दो सहयोग ।

परिच्छेद ६

<u>विपद् व्यवस्थापन कोष</u>

६-१-१ न पा मा छुट्टै एउटा विपद् व्यवस्थापन कोष रहने छ । सोही कोषका नाममावैक खाता रहनेछ।

२ स्वीकृत विपद् व्यवस्थापन वार्षिक कार्ययोजना साथै राहत सम्वन्धी खर्च गरीने छ ।

३ नगरपालिकाको विनियोजन ऐन वमोजिमको खर्च ।

४ केन्द्रीय र प्रान्तिय सरकार बाट जारी भएको ऐन नियम बमोजिम विपद् सम्वन्धि खर्च ।।

६ २ १ यस कोषको रकम अन्ने शिर्षकमा लगि खर्च गर्न सकिने छैन ।

६ ३ १ विपद् व्यवस्थापन कोषमा रहने रकम निम्न क्षेत्र वाट प्राप्त हुनेछ ।

६ ३ १ क नगरपालिका विनियोजन ऐनमा विपद् व्यवस्थापन शिर्षक अन्तरगत विनियोजित रकम।

ख न.पा.बाट सञ्चालन हुने वार्षिक कार्यक्रम बाट प्राप्त हुन सक्ने रकम ।

ग सरकारी गैर सरकारी संघ सस्था चन्दा दाता बाट प्राप्त अनुदान रकम ।

घ केन्द्रीय प्रान्तिय सरकार बाट प्राप्त सोहि शिर्षकको रकम ।

ङ विपद् सम्वन्धी उपकरणहरु प्रयोय गर्न दिए वापत सहयोग वापत प्राप्त रकम ।

परिच्छेद ७

राहत सम्वन्धी व्यवस्था

७ १ मानवीय क्षेति

७ १ १ सामान्य भन्नाले सामान्य घाउ चोटपटक लागेको अवस्थालाई मानिने छ ।

२ विशेष भन्नाले अपाङ्ग सम्म हुन सक्ने गरि विशेष घाउ चोटपटक लागेको अवस्थालाई मानिने छ ।

३ असामान्य भन्नाले मृत्यु भएको वा मृत्यु नभएपनि जीवन भर अर्काको सहरामा वस्नुपर्ने असमान्य अवस्थालाई मानिने छ ।

७ २ भौतिक क्षेति

७ २ १ सामान्य भन्नाले भौतिक संरचना तथा माल सामानमा सामान्य क्षेतिलाई मानिने छ ।

२ विशेष भन्नाले क्षेती भएको भौतिक संरचना तथा मालसामान लाई मर्मत वा पून स्थापित गर्न सकिने खालको अवस्थालाई मानिने छ ।

३ असामान्य भन्नाले भौतिक संरचना तथा मालसामानको अस्तित्वनै नरहने अवस्थालाई मानिनेछ ।

७ ३ राहत

७ ३ १रमापुरनगरपालिका क्षेत्र भित्र कुनै पनि विपद् परेमा त्यस्तो विपद् बाट राहत महसुस गराउनको लागी निवेदन दिएमातत्काल समस्यको समाधान गर्न लागी नगरवासी लाई आफ्नो स्थानीय सरकारको उपस्थितिको महसुसहुने गरी विपद् व्यवस्थपनकोष बाट खर्च हुने गरी राहत सहयोग स्वरुप देहाय वमोजिमको रकमउपलव्ध गराउनेछ ।

७ ३ २ राहत वितरण

स	विवरण	प्रकोपव्यवस्थापनकार्ययोजनाविनियम२०७१वमोजिम	विपद्व्यवस्थापन नियमावली२०७४	कैफियत
	मानवीयरभौतिकसंरचनामा सामान्यक्षति।प्रति घर	१०००।देखि५०००।अवस्थाहेरी	१०००। देखी ५०००। सम्म अवस्थहेरी	अनुगमन प्रतिवेदन मुचुल्का सिफारिस
	मानवीयवाभौतिकसंरचनामध्यकुनै एकमाविशेषक्षतीभएको । प्रतिघर	१००००। अवस्थाहेरी	५०००।देखी १००००।सम्म अवस्थाहेरी	अनुगमनप्रतिवेदन मुचुल्का सिफारिस
	असाध्यरोग-क्यान्सरमुटुरोगमृगौलारोग	१००००। अवस्थाहेरी	५०००।देखी१००००।सम्म अवस्थाहेरी	विषयविषेशज्ञकोसिफारीसमाण
	मानवीयक्षतीविशेषरभौतिकसंरचनामासामान्यक्षतीभएकोमा । प्रतिघर	१५०००। अवस्थाहेरी	१००००। देखी १५०००।सम्म अवस्थाहेरी	अनुगमनप्रतिवेदन मुचुल्का सिफारिस
	मानवीयक्षतीविशेषरभौतिकसंरचनामाअसामान्यक्षतीभएको । प्रतिघर	२००००।अवस्थाहेरी	१५०००।देखी २००००।सम्म अवस्थाहेरी	अनुगमनप्रतिवेदन मुचुल्का सिफारिस
	मानवीयक्षतीअसमान्यभएकोभौतिकसंरचनाविशेषक्षेतीभएकोमा । प्रतिघर	३००००।अवस्थाहेरी	२००००।देखी ३००००।सम्म अवस्थाहेरी	अनुगमन प्रतिवेदनमुचुल्का सिफारिस
	मानवीयरभौतिकसंरचनामाअसामान्यक्षतीभएको प्रतिघर	४००००। अवस्थाहेरी	३००००। देखी ४००००।सम्म अवस्थाहेरी	अनुगमनप्रतिवदन मुचुल्का सिफारिस

परिच्छेद ८

१ नगर विपद् व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ ।

कसंयोजक श्री तारा वहादुर थापा

ख सदस्य श्री सिमा देवि राना

गसदस्य सचिव नायब सुब्बा श्री ईश्वरी कुमार गुरुङ्ग

र आमन्त्रित सदस्य हरु

विषय विज्ञ

रमापुरनगर स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुख एवं प्रतिनिधिसरकारी निजी, गै स स रमापुर उधोग वाणिज्य संघ, नगर स्थित रेडक्रस प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरु ।

८ २ समितिको कार्यक्षेत्र

८ २ १ विपद् व्यवस्थापन सम्वन्धि सम्पुर्ण कार्यहरु गर्न सक्ने छ ।

२ नगरमा एउटाको ब्यवस्था गरी आपतकालीन सामाग्री स्टक राख्ने ।

३ यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएको विपद् सम्वन्धित विषयममा समितिको निर्णय

वमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ९

१ यो कार्यविधि नेपाल केन्द्रीय सरकार प्रान्तिय सरकारबाट लागु हुने ऐन नियम संग वाझिएका वुदा वा शब्दहरुस्वत यो कार्यविधिबाट हटेको सरह हुनेछ । केन्द्रीय सरकार र प्रान्तिय सरकारबाट लागु भएका ऐन नियम लागु हुने छ ।

प्रमाणित गर्ने

समाप्त